

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Robert Fulton: 1-2. - 1928

Citation: Hauch, Carsten: "Robert Fulton: 1-2. - 1928", i Hauch, Carsten: *Robert Fulton: 1-2. - 1928*, udg. af Niels Birger Wamberg , 1926-29, s. 365. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hauch02val-shoot-idm140500966513104.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Robert Fulton: 1-2. - 1928

FJORTENDE CAPITEL.

Uagtet Fulton just ikke følte nogen synderlig Sympathie for Advokat Gray, saa ønskede han dog ingenlunde paa ny at vække hans Misfornøielse; han lod derfor ikke ret lang Tid gaae hen, før han aflagde et Besøg i hans Huus.

Hvis Fulton imidlertid troede, at han, ved at iagttage den formelle Høflighed, kunde mildne Advokatens Modvillie, saa tog han mærkelig feil; thi Advokaten var nu engang hans fødte og uforsonlige Modstander, ligesaa vist som Fornegtelsens Aand er en uforsonlig Modstander af Genie og Begeistring, og jo nærmere disse to Modsætninger bringes udvortes, desto stærkere vil netop den indre Adskillelse vise sig.

Da Fulton traadte ind i Advokatens Forsal, hørte han en Melodie, der blev spillet paa et Klaveer indenfor. Negeren Gill, der var tilstede i Forsalen, traadte ham strax imøde. »Hr. Advokaten er ikke hjemme,« sagde han, »men Gills Frue hjemme.« - »Meld mig da hos hende!« sagde Fulton, hvorpaa Gill gik indenfor. Næsten i samme Øieblik holdt Klaveerspillet op, og kort efter traadte Gill ud og bad ham træde indenfor.

Da Fulton kom ind i Salen, stod Laura ved Vinduet med den lille Adele, saaledes hed hendes Datter, ved sin Side. I Begyndelsen var der noget Forlegent i Lauras Opførsel, dog tabte hendes Forlegenhed sig snart. »De har den samme Skjebne her,« sagde hun, »som De saa tidt havde, da vi saaes i London. De finder ikke Advokaten hjemme og maa tage til Takke med mit Selskab istedenfor.« - »Det er ogsaa 366 den bedste Erstatning, jeg kunde faae,« svarede Fulton. - »Oprigtig talt,« sagde hun, »hvis ikke Gill havde røbet mig, saa havde jeg maaskee i Dag negtet mig hjemme; thi jeg befinder mig ikke ret vel.« - »Det gjør mig ondt, hvis jeg er kommen paa en ubeleilig Tid,« sagde Fulton. - »Nei vist ikke, bliv De kun! Det er mig dog kjært at see Dem.«

»Bliv ved at spille, Moder, saa skal jeg dandse,« sagde den lille Pige.

»Ja, gjør det!« bad Fulton, »det er saalænge siden jeg hørte Deres skjønnne Spil.«

»De maa ikke troe, De faaer noget Særdeles at høre,« svarede Laura, »Adele vil kun, at jeg skal spille nogle smaa Dandsemelodier.« Derpaa satte hun sig ned ved Klaveret og spillede en Vals, der dengang var meget i Brug.

»Nei, ikke den, Moder, den anden, som Du nok veed!« raabte den Lille.

Nu spillede Moderen en anden Melodie, der endnu klang langt smukkere end den foregaaende. Da begyndte den Lille at dreie sig i et Slags Vals, hvori hun viste en overordentlig sikker Tact; alle hendes Bevægelser klædte hende saa yndigt, at Fulton i høi Grad forbausedes derover; ja han var et Øieblik nærved at troe, hvad der blev yttret i det ovenomtalte Selskab, at det ikke var noget almindeligt Barn, han her saae for sig, men en fremmed vidunderlig Fugl, der var fløien hid fra Alfernes Land.

Til sidst holdt endelig den Lille op med sin Dands og traadte hen til Laura, der endnu vedblev at spille. Her stod hun en Stund ganske rolig og betragtede Moderen med sine store Øine, i hvis Dyb en uendelig Verden syntes nedsænket. »Moder, nu er det 367 Sommer,« sagde hun til sidst, »nu kommer Solen igjen og Blomsterne, og nu blæser ikke mere den slemme Vind.«

Der havde nemlig i de Dage hersket en af de Orkanstorme, der af og til afbryde den amerikanske Sommer, hvorfor vel den Lille havde bildt sig ind, at det alt var bleven Vinter.

»Hvor gammel er hun?« spurgte Fulton.

Efter dette Spørgsmaal taug Laura et Øieblik stille, ligesom om hun ikke havde Lyst til at svare derpaa. »Hun er ikke saa ung, som hun seer ud til,« sagde hun omsider, »hun bliver snart syv Aar.«

»Det havde jeg ikke troet,« svarede Fulton, »jeg har en lille Dreng paa fem Aar, der seer ligesaa gammel ud som hun.«

»Ja, hun er ogsaa temmelig tilbage for sin Alder,« vedblev Laura, »og deri er jeg vel selv noget Skyld; thi jeg har nok forkjælet hende endeel, som Advokaten ogsaa beskylder mig for. Tænk engang, hun kan endnu ikke læse, og hver Gang jeg begynder paa at lære hende det, saa leer hun deraf og betragter det som en Spøg. »Jeg kan da gjerne gjøre det, naar Du vil,« sagde hun forgangen Dag, »men det behøves vist ikke, Moder, og jeg vil heller lade det være.« Og saa lod vi det ogsaa være og opsatte det, som vi saa tidt har gjort.«

Da der var forløben henimod en Time, uden at Advokaten endnu kom hjem, ansaae Fulton det omsider

for passende at tage Afsked. Laura havde været meget venlig imod ham, og endskjøndt hun ikke udtrykkelig bad ham om snart at vende tilbage, saa var der dog Noget i hendes Væsen, som sagde ham, at det ikke vilde være hende ukjært, hvis det skede.

368

»Det synes mig næsten, som Abigail havde passet bedre til at være denne lille Piges Moder end Laura,« sagde han ved sig selv, da han gik hjem.

Den lille Adele havde gjort et stærkt Indtryk paa Fulton, og uagtet han i denne Tid havde ganske andre Ting at tænke paa, saa kunde han dog ikke glemme hende; thi det forekom ham, som om han aldrig havde seet en saa selsom Skabning, og tilsidst blev hans Længsel efter at see hende igjen saa stor, at han besluttede atter at aflægge et Besøg i Advokatens Huus.

Denne Gang fandt han heller ikke James Gray hjemme, hvilket paa ingen Maade var ham ukjært. Laura maatte paa hans Begjering igjen spille, og den lille Adele dandsede, ligesom forrige Gang. Men midt i Dandsen stod hun pludselig stille og lyttede. »Hør Moder, hvor Klokkerne klinge!« sagde hun tilsidst.

Nu holdt Laura op at spille, og der hørtes virkelig Klokkelyd langt borte. Kort efter hørtes der ogsaa Psalmetoner. Den Lille ilede nu hen til et Vindue, hvor hun saae en Liigkiste bæres forbi, hvorpaa der laae en stor Krands, medens en lang Sørgeskare, med sorte Kapper og med nedhængende Flor paa Hattene, fulgte efter den.

»Hvad er det, Moder?« spurgte den Lille forfærdet.

»Det er en Død, som de bringe til Jorden, Du har jo hørt, som Du nylig fortalte, at vi Alle skal døe,« sagde Laura, medens der gik en Gysen igjennem hendes Lemmer, der var saa stærk, at ogsaa Fulton mærkede den.

»O, Moder!« raabte den Lille, »jeg vil ikke døe, 369 ikke puttes i Jorden, ikke bort, hvor Klokkerne klinge; jeg vil blive her hos Dig.«

»Det haaber jeg vist, Du skal,« svarede Laura, idet hun bøiede sig ned og trykkede hende fast til sit Bryst; »hvad skulde der blive af mig, naar Du gik bort!«

»Hører Du endnu, hvor Klokkerne klinge for den Døde?« sagde igjen den Lille, der i lang Tid ikke syntes at kunne tænke paa Andet. »Hør, endnu bestandig!«

Fulton stod imidlertid længe og betragtede hendes Øine; »det er ligesom man saae to Blomster,« sagde han, »der vare voxede frem af det Hav, hvori Morgenstjernen svømmer, og hvorfra Solen faaer sin Glands.«

»Ja, saaledes forekommer det ogsaa mig,« sagde Laura.

»Og dog undrer det mig, at De, som jeg har seet saa afgjort og forgudet af Verden, kan finde Dem i dette eensomme Liv med dette lille Barn; De er meget forandret.«

»Tiden forandrer os vel Alle,« svarede Laura, »men jeg lever ikke saameget alene, som De troer; der er næsten daglig Selskab hos os; men hvorledes gaaer det nu med Dem? De har jo ogsaa Børn, har man sagt mig.«

»Jeg har en lille Dreng og to smaa Piger,« svarede Fulton, »det er smukke Børn, men et saadant Udtryk og saadanne Øine, som den lille Adele, har de rigtignok ikke.«

»Og De er gift med en Qvækerinde, har jeg hørt; De er dog ikke selv bleven Qvæker?«

»Nei, det er jeg ikke,« svarede Fulton.

370

Nu gik Laura over til en lettere Samtale, der mere svarede til den Rolle, hun tidligere havde spillet i Verden; men pludselig begyndte hun igjen at tale om Fultons egen Stilling. »Jeg hører, De har en stor Plan for,« sagde hun, »eller er De maaskee bleven anderledes til Sinds og har alt opgivet den igjen?«

»Det er langt fra,« svarede Fulton, »den opgiver jeg aldrig; tværtimod jeg har nu grundet Haab om, at mit Foretagende skal lykkes.«

»Det er Skade,« sagde Laura, »at en Mand med saa betydelige Talenter skal bortødsle saa megen Tid paa en Plan, hvis Udførelse dog vist er en Umulighed.«

Før Fulton endnu kunde svare derpaa, blev deres Samtale afbrudt ved Advokatens Ankomst. »Ak, Hr. Robert Fulton!« raabte han, idet han kastede sig paa en Sopha, »velkommen! jeg troede De var saa

sysselsat med Deres Dampskib, at De ikke længere havde noget Øieblik tilovers for Deres gamle Bekjendte.«

Uden at afvente Fultons Svar, gik han nu over til at tale om forskellige Begivenheder, der dengang sysselsatte den offentlige Opmærksomhed.

»Veed De, at Hr. Dennison er kommen hertil?« sagde han blandt Andet, »og at han nu redigerer et Dagblad i Newyork? Det er en ypperlig Mand, denne Dennison, en Mand med usædvanlig Dannelse, det vil da sige, at han veed lidt Besked om Alt i denne Verden, *aliquid in omnibus et nihil in toto*. Dertil kommer, at han er aldeles karakterløs, saa man kan bruge ham i hvilken Retning, man vil. En ganske ypperlig Mand, som sagt, et stort Sprogtalent, en stor Stilist, prægtige Talegaver! han kan 371 forsvare, hvad det saa skal være; prægtige Phraser! Saalænge der ere Phraser til, saa er det let at see ud i Folks Øine, som om man alene tænkte paa deres Vel, det er egentlig ved Phraser, at man nu regjerer Verden.«

Da Fulton kort efter anbefalede sig, drev Advokaten sin Høflighed saa vidt, at han endog fulgte ham ned af alle Trapperne.

»Jeg veed ikke, om De har hørt,« sagde han, da Fulton stod i Begreb med at gaae, »at Hr. van Gehlmuyden nylig er død, og at han har efterladt sin hele Formue til en Slægtning i Alkmaar. Jeg havde ellers haabet, at han skulde have truffet en anden Disposition; men hvad skal man sige, *ultima voluntas ambulatoria usque ad mortem* hedder det Nu lev vel, Hr. Fulton! lad det ikke vare for længe, inden De besøger os igjen.«

Kort efter vendte Advokaten tilbage til Salen, hvor han igjen strakte sig ud i en Sopha, medens han paa samme Tid, som han ofte pleiede, paa det bittreste omtalte Fulton, uagtet han efter Sædvane, saalænge denne var tilstede, havde behandlet ham med den største Artighed.

»Jeg beklager mest hans stakkels Kone,« sagde han tilsidst, »det maa være haardt, selv om man er i Besiddelse af al en Qvækerindes Ydmyghed, at være gift med et sligt prædestineret Medlem af Daarekisten.«

»Hun er maaskee dog mindre at beklage, end De troer,« udbrød Laura.

»Virkelig,« svarede Advokaten, »nu ja, De har havt endeel tilovers for denne Robert Fulton fra gammel Tid af; gammel Kjærlighed ruster ikke, hedder 372 det jo.« Efter disse Ord reiste James Gray sig og gik sin Vei.

Den lille Adele havde staaet ganske stille og hørt paa Advokatens Ord, men neppe var han borte, før hun vendte sig til sin Moder og sagde: »Naar den fremmede Mand kommer igjen, saa siger jeg ham, hvor slet Fader taler om ham.« - »Hvor kan det falde Dig ind,« sagde Moderen forskrækket, »det maa Du ikke gjøre.« - »Jo, Moder, jeg gjør det, for han skal vide, hvor slet han taler om ham.« - »Nei, Du maa ikke sige ham det, det gaaer ikke an.« - »Jo, Moder, han skal vide det, for det er ikke Ret,« sagde den Lille.

»Men hvis nu Din Fader erfarer, at Du har sladdret om ham til den fremmede Mand, hvorledes troer Du da, det vil gaae Dig?« spurgte Laura.

»Nei, Moder, saa vil jeg ikke sige det,« svarede Adele med Angst; thi hun havde vel alt undertiden følt Virkningen af Advokatens Vrede.

»Hun passer kun slet til den Verden, vi lever i,« sagde Laura til en Fortrolig, som hun fortalte denne lille Begivenhed, »og jeg bliver ordentlig bange, naar jeg tænker paa den Tid, hvori hun skal blive nøiere bekjendt dermed.«

Men Hensyn til den Efterretning, Advokaten gav angaaende van Gehlmuyden, have vi dog en nøiere Bestemmelse at tillægge. Det forholdt sig ganske rigtigt, at van Gehlmuyden var død, og at han havde efterladt et Testament, hvori en af hans Slægtninge i Alkmaar, med Udelukkelse af alle de andre, var indsat til Arving af hans Formue, dog var der tillige 373 vedføiet en Bestemmelse, hvorefter Charles Fulton, Robert Fultons Fader, skulde modtage et Legat af tretusinde Dollars. At Testamentet selv kom istand, det skyldtes vel for en stor Deel Jack Turner, der i de senere Aar, ved at gaae van Gehlmuyden under Øine, og ved med megen Beredvillighed og tilsyneladende Uegennyttighed at tage alle Forretninger fra hans Skuldre, vandt en betydelig Indflydelse paa ham. I disse Aar havde Jack Turner ligeledes sat sig i Forbindelse med den omtalte Slægtning i Alkmaar, og havde - sandsynligviis mod Løfte om en anseelig Belønning - forpligtet sig til, at han skulde bringe det omtalte Testament istand, hvilket da ogsaa tilsidst lykkedes ham, uagtet det ikke var saa let, eftersom van Gehlmuyden helst opsatte enhver Forretning, som han ikke kunde lade udføre ved Andre, fra Dag til Dag. At den gamle Fulton derimod skulde arve tretusinde Dollars, det havde van Gehlmuyden, efter at have modtaget et Brev fra John Bridle, selv bestemt, og dette satte han ogsaa, uagtet alle Jacks Turners Indsigelser, med stor Paastaelighed igjennem.